

YTTRANDE

Dnr Fi2025/01485

Regeringskansliet
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 13 oktober 2025

Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten

Sammanfattning

SPF Seniorena stöder inte promemorians förslag till försämring av befodringskraven på den samhällsomfattande posttjänsten och att försämringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026.

SPF Seniorena föreslår att staten stärker arbetet för digital inkludering, stöder en omfattande informationskampanj, utbyggnad av bredbandsinfrastruktur och åtgärder som ger tillgång till telefoni och funktionell tillgång till internet.

Allmänt

Staten ska garantera att alla invånare har tillgång till posttjänster av god kvalitet till rimliga priser. Den samhällsomfattande posttjänsten omfattar viktiga funktioner som kräver snabb fysisk hantering. Det gäller främst distribution av tryckta nyhetstidningar, delgivningar, kallelser till provtagning, smittspårning, provsvar, leverans av läkemedel, biologiska prover, provtagningsmaterial och myndighetsbeslut.

Postverksamheten ska regleras med tanke på dess betydelse för samhället och dess invånare. Vi förordar därför en reglering som ser till den enskildes behov och bygger på ambitionen att gynna både invånare och samhället.

En reglering ska vara till för att garantera postkunderna en godtagbar postservice oavsett var i landet kunden har sin hemvist. Reglering behövs också för att undvika att tillhandahållaren utnyttjar möjlig flexibilitet till förfång för postkunden. Särskilt gäller detta i förhållande till äldre i glesbygder. Behovet hos den åldrande befolkningen i glesbygder bör tillfredsställas på motsvarande sätt som andra invånares behov tillgodoses.

SPF Seniorena

Box 380 63, 100 64 Stockholm [Hornsgatan 171, 117 28]

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

För många äldre är kostnaden påtaglig för dator, bredband och smart telefon. För några är kostnaden oöverstiglig. Rädslan att på internet göra fel eller bli lurad är påtaglig. Teknik ska inte utestänga människor från delaktighet och gemenskap eller från att ta del av grundläggande service. Det ska inte krävas en dator eller smart telefon för att ta emot post.

Det är viktigt att ta hänsyn till att de äldsta är den grupp som generellt har lägst andel internetanvändare. Detta kommer att förändras efter hand som yngre datorvana individer blir äldre. Men än så länge är äldre invånare en grupp som bör särbehandlas i dessa avseenden.

Många människor står utanför den digitala utvecklingen. Seniorer som grupp har den lägsta användningen och vanan med internet och datorer. 3 procent av befolkningen som är äldre än 15 år använder inte internet. Det är i princip bara de som har fyllt 65 år (11 %) som inte använder internet. Det gäller i synnerhet de som är 76 år och äldre (19 %). Knappt hälften av de som har fyllt 65 år har ingen digital brevlåda. Det är framför allt de äldsta som är 76 år eller äldre som inte har en digital brevlåda.¹

Hur många som har eller kan få problem med vardagstekniken som omger oss är svårt att säga. Forskning pekar på att gruppen växer. Det handlar bland andra om de med tidig demens eller lindrig kognitiv svikt, personer med utvecklingsstörning samt de som haft en stroke, men även om äldre i allmänhet. Även friska äldre har ibland svårt att hänga med eftersom tekniken utvecklas och uppdateras så fort.

SPF Seniorerna har i sina yttranden över Postfinansieringsutredningens (I 2020:03) betänkande *Posttjänst för hela slanten. Finansieringsmodeller för samhällsomfattande posttjänst* (SOU 2023:4) samt 2015 års postlagsutrednings (N 2015:06) slutbetänkande *Till sista utposten. En översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle* (SOU 2016:54) och delbetänkande *Som ett brev på posten* (SOU 2016:27) uttalat sitt ogillande över förslag till försämringar av posttjänsten.

2 Förändrade befordringskrav är nödvändiga på grund av minskade brevvolymer

SPF Seniorerna stöder inte förslaget att

- minst 85 procent av de inrikes brev som lämnats in för tredagarsbefordran före angiven sista inlämningstid ska ha delats ut inom tre påföljande arbetsdagar, oavsett var i landet breven har lämnats in, samt att
- minst 97 procent av de inrikes brev som har lämnats in under samma förutsättningar ska ha delats ut inom fem påföljande arbetsdagar.

Digitaliseringen i samhället har i hög grad förändrat kommunikationen såväl mellan privatpersoner, enskilda och företag som mellan enskilda och myndigheter. SPF Seniorerna menar att det, trots detta faktum, är av stor vikt att den samhällsomfattande posttjänsten i så hög grad som möjligt bevaras så att en trygg och säker posttjänst kan

¹ Svenskarna och internet 2025. Internetstiftelsen.

garanteras till rimliga kostnader för kunden. Förbundet vill inte se ytterligare försämringar av den samhällsomfattande posttjänsten.

Om det allmänna propsar på att invånarna ska ha digital kompetens och utrustning är de rimligt att ställa krav på motprestation. Det allmänna bör erbjuda utbildning och subventionerad utrustning. Ett sådant erbjudande finns inte i dag. Därmed är det inte heller rimligt att hänvisa privatpersoner till att gå över till digital postbefordran.

Utöver faktumet att alla invånare i dag de facto inte har digital kompetens eller kan vara digitala, gäller också att alla inte *vill* vara digitala – ett förhållande vårt att respektera.

SPF Seniorena ser nackdelar med långsammare befordran av brev som kommer från myndigheter, region, kommun och servicegivare och som kan handla om hälso- och sjukvård, samt innehålla kontrakt, räkningar, kreditkort, SIM-kort, användarkoder med mera.

Portokostnaderna kan komma att öka markant då kunderna känner sig tvingade att köpa expressbefordran för sina brev- och pakettjänster. Då tryckta dagstidningar inte längre skulle distribueras dagligen utan i värsta fall två dagar efter utgivning påverkas informationsfriheten negativt, till men för den fria åsiktsbildningen och i förlängningen demokratin så som vi känner den.

3 Ikraftträdande

SPF Seniorena stöder inte utredningens förslag att ändringarna i förordningen ska träda i kraft den 1 januari 2026.

SPF Seniorena föreslår att staten stärker arbetet för digital inkludering, stöder en omfattande informationskampanj, utbyggnad av bredbandsinfrastruktur och åtgärder som ger tillgång till telefoni och funktionell tillgång till internet.

De förslag till försämringar som utredningen föreslår är omfattande och kommer, om de beslutas, att kräva tid för anpassning. För att möjliggöra fler att övergå till digital post krävs fungerande bredband samt tillgång till telefoni och internet i hela Sverige.

Av samma skäl föreslår förbundet att en massiv informationskampanj om förändringarna sätts i god tid innan de blir verklighet, om det också skulle bli riksdagens och regeringens beslut.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Maria Larsson'.

Maria Larsson
Förbundsordförande

SPF Seniorerna är en av Sveriges största ideella organisationer med närmare en kvarts miljon medlemmar i cirka 750 föreningar över hela landet, samt Sveriges äldsta seniororganisation, bildad 1939. Förbundet är verkligt partipolitiskt och religiöst obundet och organiserar alla som har någon form av pension och deras partner.